

å bedømme helt sikkert ved denne prøven, da fuktigheten i myra var eksepsjonell høy.»

Utvalget vil slutte seg til sivilingeniør Odd Todenem's uttalelse om at de midler som trengs for en fullstendig prøving av maskinen bør søkes skaffet til veie. En mener at det fortsatt er all grunn til å støtte opp om de tiltak som blir gjort her i landet for å konstruere brukbare stikkemaskiner.

En bevilgning til prøving av den såkalte Ingeborud's rørboremaskin, som for øvrig har størst interesse for dyrkingsmyrer, ble sommeren 1953 behandlet og anbefalt av utvalget. Denne maskinen som i sin tid er konstruert av avdøde gårdbruker Ingeborud, er patentbeskyttet. Den eies nå av fru Anne Ingeborud, Kongsberg. Maskinen er utstyrt med rørformede bor som står utenfor hverandre i sirkel, slik at det kan bores flere rør hvis kubben er tilstrekkelig stor. Prøven viste at det tok 70 sek. å bore gjennom en ca. 40 cm lang kubbe. Det ble da brukt en 6 HK el. motor som viste seg å være for svak, særlig hvis en skulle bore flere rør samtidig av en stor kubbe. Det er oppgitt at boringen av 50 cm kubber tok bare 30 sek. med større motor.

Foruten det som her er spesielt nevnt, er en rekke saker og ideer diskutert i året som har gått. En har et stort arbeidsfelt når det gjelder de mange mekaniseringsproblemer som knytter seg til torvindustrien.

Oslo, den 11. februar 1954.

Arne Valen-Sendstad.
(sign.)

A. Ordning.
(sign.)

Lars Egeberg jr.
(sign.)

Ole Lie. (sign.)

TORVSTRØPRODUKSJONEN I 1953.

Oppgaver over torvstrøproduksjonen for driftsåret 1953 er — som vanlig — ved årsskiftet hentet inn fra landets torvstrøfabrikker. Antallet fabrikker dette driftsår har vært det samme som foregående år, nemlig i alt 55 stk. Det er kommet til en ny fabrikk i året, mens en fabrikk, som ikke har hatt produksjon på flere år p. gr. a. at fabrikkbygningen er nedbrent, har vi latt gå ut av vår liste over landets torvstrøfabrikker.

Siste driftsår har bare 42 fabrikker hatt produksjon av torvstrø, mens 47 stk. var i drift forrige år. Den samlede produksjon ved de 42 fabrikker er oppgitt til 167.800 baller, dvs. en nedgang på 86.620 baller fra foregående år. I forhold til normal fabrikkmessig

produksjon, som i årene før siste krig ble regnet til 330.000 baller, utgjør årets produksjon av fabrikkstrø bare ca. 51 %.

Foruten den fabrikkmessige produksjon av torvstrø er det en betydelig strøtorvproduksjon ved mindre gårds- eller bygdeanlegg som er basert på levering av revet strø eller ofte bare på salg av hel klomp. Denne såkalte «heimeproduksjon» av torvstrø er på grunnlag av de inntrykk Myrselskapets konsulenter har fått under sine reiser — og andre opplysninger — anslått til ca. 85 % av normal produksjon før siste krig, som var beregnet til 250.000 baller. Det vil med andre ord si at «heimeproduksjonen» siste år var 212.500 beregnede baller, mot 90 % eller 225.000 baller i 1952.

Den samlede produksjon av torvstrø blir følgelig 380.300 baller (avrundet til nærmeste 100) eller omtrent 66 % av normalt.

Årsaken til den sterke nedgang i produksjonen er i første rekke de meget dårlige tørkeforhold som hersket særlig over Østlandet siste sommer. Fabrikkene her fikk til dels bare berget en brøkdel av den strøtorvmengde som var stukket for årets drift. En fabrikk opplyser at det i det hele ikke ble berget noe torv siste sommer. Det viser seg at de anlegg som har hesjer for tørking av torva eller småhus ut over myra for lagring og ettørtørking, har greid å holde produksjonen oppe så noenlunde. Gårds- og bygdeanleggene, som ofte er utstyrt både med hesjer og småhus, har derfor greid å holde produksjonen forholdsvis bedre oppe enn fabrikkene. Ved de fleste fabrikker på Østlandet baseres nemlig drifta på «bakkettørking» og lagring i store lader.

En torvstrøprodusent har dessuten fortalt at «tekningshatter» på kuvene har vist seg å være til stor hjelp under denne regnrrike sommer. Selv forholdsvis rå torv har vist seg å ettørtørke meget bra i kuvene når de var tekket på toppen.

Foruten at de dårlige værforhold har redusert produksjonen, opplyses fra mange fabrikker at det har vært mangel på arbeidshjelp — dels på grunn av militærtjeneste. Mangelen på arbeidshjelp er også årsaken til at drifta har vært innstilt ved flere fabrikker i 1953. Fra en produsent som ikke hadde drift siste år, opplyses at fabrikkbygningene er brent.

Så vidt en kjenner til var samtlige fabrikker så godt som utsolgt for torvstrø ved nyttårsskiftet. Den største forbruker var antakelig Norges Statsbaner, som nytter torvstrøballer som isolasjonslag i banelegemet for å unngå telehivninger. Det brukes forholdsvis store kvanta både til nyanlegg og til masseutskiftning på utsatte steder. Foruten at N.S.B. selv eier 3 fabrikker for produksjon av isolasjonsbunter, har Statsbanene kjøpt betydelige kvanta torvstrø fra flere av de andre fabrikkene. Under dårlige tørkeforhold er det av meget stor betydning å ha en del salg til N.S.B., som kan bruke for-

holdsvis fuktig torvstrø. Uten salg til N.S.B. ville derfor produksjonen vært enda mindre ved flere av fabrikkene.

Etterspørselen har også vært ganske stor til andre formål, f. eks. til gartnerier og jordbruksstrø, samt til større hønserier. Til eksport har det vært en del etterspørsel, men dessverre har ikke betingelsene vært slike at fabrikkene har kunnet reflektere på tilbudene fra utlandet.

En kan trygt si at det fortsatt er behov for en videre utbygging av vår torvstrøindustri, da det ville være salgsmuligheter for mere — og helst billigere — torvstrø på det norske marked. Videre ville det være kjærkomment om produksjonskostnadene kunne senkes så lavt at fabrikkene ville bli i stand til å konkurrere på det utenlandske marked.

Ole Lie.

UNDERVISNING I JORDVERN VED LAND- BRUKETS FAGSKOLER.

Fra Landbruksdirektøren.

Det permanente europeiske arbeidsutvalg for utnyttelse og bevaring av jord- og vannressurser, et organ som sorterer under FAO, arrangerte en internasjonal jordvernkonferanse i Roma i oktober 1952.

Direktøren i Det norske myrselskap, dr. Aasulv Løddesøl, er oppnevnt som norsk representant i dette utvalget.

I sin rapport fra konferansen i Roma nevner direktør Løddesøl en rekke tiltak som var under behandling. For vårt lands vedkommende har han særlig framhevet ønskeligheten av at det blir gitt undervisning i jordvern ved landbrukets fagskoler.

I samband hermed har Landbruksdirektøren nylig sendt et rundskriv til samtlige landbruks- og småbruksskoler, der han peker på de ymse problem i samband med jordøyding og vern mot jordøyding, og ber om at det blir tatt med noe om dette i opplæringen i vedkommende fag ved landbruks- og småbruksskolene, særlig i de distrikter der det er mest aktuelt. I denne sammenhengen viser Landbruksdirektøren til ymse publikasjoner fra direktør Løddesøl om de nevnte spørsmål.

Til

Myrselskapets Medlemmer!

Det blir nå sendt ut innbetalingskort til alle årsbetalende medlemmer som ikke har betalt medlemskontingenten for 1954. Vær vennlig å send oss kontingenten, helst så snart som mulig, derved spares både arbeid og porto med ytterligere purringer. Husk endelig på å notere avsenderens navn på innbetalingskortet.
